

Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19

Předpis upravuje podmínky, za kterých bude Evropskou komisí posuzována podpora poskytovaná na řešení dopadů koronavirové nákazy na hospodářství ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. b) a c) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Podpora poskytovaná podle Dočasného rámce vyžaduje notifikaci Evropské komisí, která v této věci vydá rozhodnutí. Dočasný rámec umožňuje následující druhy opatření podpory:

1. omezené částky podpory
a. pro podniky, které se potýkají s náhlým nedostatkem likvidity, nebo dokonce s její nedostupností.b. limit do 800 tis. EUR/podnikc. forma podpory: přímé granty, daňové a platební výhody, nebo jiné výhody jako vratné zálohy, záruky, úvěry a kapitáld. podpora je poskytovaná na základě režimu
2. podpora ve formě záruk za úvěry
a. pro podniky s náhlým nedostatkem likvidityb. záruka na omezenou dobu – 6 let (neplatí pro „alternativní režimy“ dle 25/b) a na omezenou částku úvěru (viz níže)c. záruka pouze na investiční úvěry a/nebo úvěry na pracovní kapitáld. stanovena minimální výše prémie, která se s prodlužováním trvání úvěru zvyšujee. stanoveny limity pro výši veřejné záruky (v % jistiny úvěru)f. pro úvěry se splatností po 31. 12. 2020 je stanoven maximální strop úvěrů na jednoho příjemce (vázáno na mzdové náklady/ % obratu / částku potřebnou k pokrytí likvidity na 18 měsíců pro MSP¹ nebo 12 měsíců pro velké podniky – musí být EK zdůvodněno); pro úvěry splatné do 31. 12. 2020 strop není, ale musí být Komisi náležitě odůvodněno a jí prokázáno, že je zajištěna přiměřenost podpory
3. podpora ve formě subvencovaných úrokových sazeb pro úvěry
a. pro podniky, které se potýkají s náhlým nedostatkem likvidityb. uplatňuje se i pro podporu ve formě podřízeného dluhu² (zvláštní podmínky v bodu 27a³)c. je na omezenou dobu – smlouvy musí být podepsány do 31. 12. 2020 a omezené na 6 let (neplatí pro „alternativní režimy“ dle 27/b); částka úvěru musí být omezena (viz níže)d. pouze pro úvěry na investiční potřeby a/nebo potřeby pracovního kapitálue. snížená úroková sazba musí dosahovat alespoň výše 1-leté sazby IBOR nebo základní sazby zveřejněné Komisí⁴f. pro úvěry splatné po 31. 12. 2020 nesmí jejich výše u příjemce přesáhnout stanovený strop (vázaný na mzdové náklady / % obratu / částku potřebnou k pokrytí likvidity na 18 měsíců u MSP⁵, na 12 měsíců pro velké podniky – musí být EK zdůvodněno); pro úvěry splatné do 31. 12. 2020 strop není, ale musí být Komisi náležitě odůvodněno a jí prokázáno, že je zajištěna přiměřenost podpory
4. podpora ve formě záruk a úvěrů poskytnutých prostřednictvím úvěrových institucí nebo jiných finančních institucí
- podmínky pro podporu ve formě záruk a úvěrů dle bodu 1, 2 a 3 výše poskytovanou prostřednictvím úvěrových/jiných finančních institucí jako zprostředkovatelů (finanční zprostředkovatelé musí být schopni prokázat provozování mechanismu, který zajišťuje postoupení výhod v co největším rozsahu konečným příjemcům)
5. krátkodobé pojištění vývozních úvěrů
- umožněno s veřejnou podporou do 31. 12. 2020 pro vývozy do zemí uvedených v příloze sdělení Komise o krátkodobém pojištění vývozních úvěrů

¹ Ve smyslu definice v příloze I nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

² Lze poskytnout i při splnění podmínek bodu 1 (v rámci „omezené částky podpory“)

³ Při překročení zde uvedených stropů musí být podpora posouzena dle podmínek bodu 11

⁴ K dispozici zde: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

⁵ Ve smyslu definice v příloze I obecného nařízení o blokových výjimkách.

6. podpora na výzkum a vývoj zaměřený na boj proti COVID-19

- a. podpora ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění
- b. motivační účinek splněn u projektů VaV zahájených po 1. 2. 2020 nebo s pečeti excelence specifické pro COVID-19; u projektů před 1. 2. 2020 musí být podpora nezbytná k urychlení/rozšíření rozsahu projektu – způsobilé jsou jen dodatečné náklady na urychlení/rozšíření
- c. způsobilými jsou všechny nezbytné náklady pro projekt (viz 35/c)
- d. intenzita podpory: 100 % pro základní výzkum; 80 % pro průmyslový a experimentální výzkum (+ 15 % při zapojení více členských států/přeshraniční spolupráci)
- e. je možná kumulace na tytéž náklady při dodržení intenzity dle bodu d)
- f. příjemce se musí zavázat k poskytnutí nevýhradní licence třetím stranám v EHP na nediskriminačních tržních podmínkách

7. investiční podpora na infrastrukturu pro testování a rozšiřování výroby

- a. týká se budování nebo modernizace této infrastruktury
- b. výčet výrobků, kterých se týká, uveden v 37/a
- c. podpora ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění; navíc možná záruka k pokrytí ztrát (do 1 měsíce od žádosti, výše ztráty stanovena 5 let po dokončení investice⁶)
- d. motivační účinek splněn u projektů zahájených po 1. 2. 2020; u projektů před 1. 2. 2020 musí být podpora nezbytná k urychlení/rozšíření rozsahu projektu – způsobilé jsou jen dodatečné náklady na urychlení/rozšíření
- e. projekt se musí dokončit do 6 měsíců od poskytnutí podpory, jinak se vrací 25 % podpory/každý měsíc, u záloh ve stejných ročních splátkách do 5 let
- f. způsobilé jsou investiční náklady nezbytné pro zřízení infrastruktur
- g. intenzita max. 75 % (+ 15 % u investice dokončené do 2 měsíců/podpora od více členských států)
- h. nelze kumulovat s jinou investiční podporou na tytéž náklady
- i. cena účtovaná za služby poskytované infrastrukturou je tržní; přístup je udělen na transparentním a nediskriminačním základě několika uživatelům (přednost mají podniky financující více než 10 % nákladů)

8. investiční podpora na výrobu produktů určených na boj s COVID-19

- a. produkty vymezeny v bodech 38 a 39/a
- b. podpora ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění; navíc možná záruka k pokrytí ztrát (do 1 měsíce od žádosti, výše ztráty stanovena 5 let po dokončení investice⁷)
- c. motivační účinek splněn u projektů zahájených po 1. 2. 2020; u projektů před 1. 2. 2020 musí být podpora nezbytná k urychlení/rozšíření rozsahu projektu – způsobilé jsou jen dodatečné náklady na urychlení/rozšíření
- d. projekt se musí dokončit do 6 měsíců od poskytnutí podpory, jinak se vrací 25 % podpory/každý měsíc, u záloh ve stejných ročních splátkách do 5 let
- e. způsobilé jsou investiční náklady nezbytné pro výrobu produktů a náklady na zkušební provoz nových výrobních zařízení
- f. intenzita max. 80 % (+15 % u investice dokončené do 2 měsíců/podpora od více členských států)
- g. nelze kumulovat s jinou investiční podporou na tytéž náklady

9. podpora ve formě odkladů daní a/nebo příspěvků na sociální zabezpečení

- a. pokud mají odklady obecnou platnost, nejsou zvýhodněna určitá podniky/odvětví výroby, nejedná se o VP (omezení na určitá odvětví/regiony/druhy podniků → VP)
- b. vztahuje se na dočasné odklady/platby ve splátkách/poskytnutí bezúročných období u podniků obzvláště postižených šířením COVID-19; platí i pro opatření na zmírnění nedostatku likvidity
- c. ukončení odkladu nejpozději 31. 12. 2022

10. podpora ve formě subvencování mzdových nákladů na zaměstnance s cílem zabránit propouštění během šíření koronavirové nákazy

- a. pro podniky, které by jinak kvůli koronavirové nákaze propouštěly zaměstnance (včetně úvěrových/finančních institucí), nebo pro OSVČ s pozastavenou/omezenou obchodní činností v důsledku vnitrostátních opatření proti šíření COVID-19 (negativní dopad na obchodní činnost)

⁶ Částka náhrady = (investiční náklady + přiměřený zisk (tj. 10 % u investičních nákladů/5 let) + provozní náklady) – (obdržený grant + příjmy/5 let + konečná hodnota projektu)

⁷ Viz poznámka č. 2

- b. ve formě režimů (určitá odvětví/regiony/velikost podniků)
- c. nejdéle po dobu 12 měsíců po podání žádosti – týká se jen zaměstnanců, kteří by byli jinak propuštěni/OSVČ negativně zasažených (kvůli pozastavení/omezení obchodní činnosti); zaměstnanci musejí zůstat po dobu podpory trvale zaměstnáni/příslušná obchodní činnost OSVČ musí být po celou dobu poskytování podpory zachována
- d. do výše 80 % hrubého měsíčního platu/80 % průměrného měsíčního příjmu OSVČ ekvivalentního mzdě (lze i „alternativní metody výpočtu“ – založené např. na průměrné/minimální mzdě, pouze za předpokladu zachování přiměřenosti podpory)
- e. ve spojení s jinými podporami zaměstnanosti nesmí dojít k nadměrné kompenzaci mzdových nákladů na zaměstnance; je možná kombinace s podporou dle bodu 9.

11. rekapitalizační opatření (pro nefinanční podniky)

- a. ve formě (hybridních) kapitálových nástrojů (blíže viz body 52 a 53)/podřízeného dluhu
- b. při finančních potížích příjemce na zajištění životaschopnosti
- c. maximálně přípustný je jen takový objem rekapitalizace, který je potřebný k dosažení stavu kapitálové struktury podniku existující k 31. 12. 2019. Zohledňuje se státní podpora poskytnutá/plánovaná v souvislosti s COVID-19.
- d. režimy i individuální podpory; příjemce musí o podporu písemně požádat; podpora v rámci režimů přesahující 250 mil. EUR se notifikuje samostatně
- e. lze poskytnout nejpozději do 30. 6. 2021
- f. podmínky způsobilosti: bez podpory hrozí ukončení činnosti/závažné obtíže se zachováním činnosti, zásah je v obecném zájmu (blíže viz bod 49/b), na trzích není dostupné financování a opatření na likviditu ve státě nedostačuje k životaschopnosti podniku
- g. státu musí být poskytnuto odpovídající protiplnění, opatření musí obsahovat mechanismus pobídek ke splacení rekapitalizace podnikem (pro kapitálové nástroje viz body 59-64, pro hybridní nástroje viz body 59 a 65-70)
- h. příjemcům je zakázána agresivní obchodní expanze/podstupování nadměrného rizika
- i. v případě, že příjemce rekapitalizace vyšší než 250 mil. EUR má významnou tržní sílu na některém z trhů, stát musí pro tento trh navrhnout opatření pro zachování účinné hospodářské soutěže (strukturální závazky/závazky k určitému chování podle oznámení Komise o nápravných prostředcích⁸ při spojování podniků)
- j. příjemce nesmí rekapitalizaci propagovat v reklamě pro komerční účely
- k. příjemce nesmí nabývat víc než 10% podíl v jiných subjektech, dokud nesplatí 75 % rekapitalizace – to neplatí pro MSP a podniky, u kterých akvizici EK schválila jako nutnou pro zachování životaschopnosti
- l. rekapitalizační opatření se nesmějí použít ke křížovému subvencování integrovaných podniků, které se nacházely k 31. 12. 2019 v hospodářských obtížích (musí být zavedeno jasné oddělení účtů)
- m. před splacením rekapitalizace nesmí příjemce provádět výplaty dividend, nepovinné výplaty kuponů a zpětné odkupy akcií – je povoleno pouze ve vztahu ke státu
- n. před splacením min. 75 % rekapitalizace nesmí odměna jednotlivých členů vedení podniku převyšovat pevnou složku jejich odměny stanovenou ke dni 31. prosince 2019. U nových členů, kteří nastoupili do vedení podniku v okamžiku rekapitalizace nebo po ní, je platným limitem pevná odměna členů vedení se stejnou úrovní odpovědnosti stanovená ke dni 31. prosince 2019. Nesmějí se rozhodně vyplácet žádné bonusy ani jiné pohyblivé nebo srovnatelné složky odměny.
- o. při rekapitalizaci převyšující 25 % vlastního kapitálu musí podnik prokázat existenci důvěryhodné strategie pro postupné ukončování účasti členského státu – to neplatí pro MSP a v případě, že do 12 měsíců od rekapitalizace dojde k jejímu poklesu pod 25 %. Podrobnosti ke strategii (obsah, termín předložení) – viz body 80-81.
- p. příjemce musí stát informovat o pokroku při plnění harmonogramu výplat protiplnění a splacení státní investice a o souladu s podmínkami pod písm. h) – n) výše do 12 měsíců od předložení harmonogramu a poté pravidelně 1x/12 měsíců. Členský stát o tomtéž podává zprávu EK každoročně. U rekapitalizací nad 250 mil. EUR/podnik členský stát navíc informuje o souladu s písm. c) výše.
- q. příjemci rekapitalizace zveřejňují informace o využití obdržené podpory do 12 měsíců ode dne poskytnutí podpory a poté pravidelně 1x/12 měsíců - neplatí pro MSP a po splacení rekapitalizace (blíže viz bod 83).

⁸ Oznámení Komise o nápravných prostředcích, které jsou přijatelné podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 a podle nařízení Komise (ES) č. 802/2004 (2008/C 267/01)

- r. pokud do 6 let od rekapitalizace nebyla státní intervence snížena pod úroveň 15 % vlastního kapitálu příjemce, musí být Komisi předložen ke schválení plán restrukturalizace v souladu s pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. V případě MSP a nekótovaných podniků se doba prodlužuje na 7 let.
- s. podmínky pod body g., k., m. n. a q. výše se uplatní v upravené podobě a podmínky pod body o., p. a r. se neuplatní, pokud stát vkládá nový vlastní kapitál jako stávající akcionář, za stejných podmínek jako soukromí investoři a poměrně/méně ke stávajícímu podílu, existuje významná soukromá účast (min. 30 % nového vloženého vlastního kapitálu) a nová kapitálová injekce státu představuje státní podporu (blíže viz bod 78a).
- t. podmínka pod bodem m. výše se uplatní v upravené podobě, pokud stát vkládá nový vlastní kapitál jako nový akcionář za stejných podmínek jako soukromí investoři, existuje významná soukromá účast (min. 30 % nového vloženého vlastního kapitálu) a nová kapitálová injekce státu představuje státní podporu (blíže viz bod 78b).

Společné podmínky pro všechny výše uvedené podpory:

- podpora nesmí být podmíněna přemístěním výrobní činnosti nebo jiné činnosti příjemce z jiné země v rámci EHP na území členského státu, který podporu poskytuje
- podpora se poskytuje nejpozději do 31. 12. 2020 (s výjimkou VP dle bodu 11)
- podporu nelze poskytnout podnikům, které k 31. 12. 2019 již byly v obtížích, to neplatí pro mikropodniky nebo malé podniky⁹, pokud vůči nim nebylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení podle vnitrostátního práva a neobdržely podporu na záchranu¹⁰ nebo podporu na restrukturalizaci¹¹ (podmínka týkající se podniků v obtížích se nesleduje u VP dle bodu 5. -podpory pro krátkodobé pojištění vývozních úvěrů, 9. – odklad daní/příspěvků a 10. – subvencování mzdových nákladů na zaměstnance ohrožené propuštěním)

Kumulace:

- je možné vzájemně kumulovat všechny podpory výše při splnění jejich podmínek. To neplatí pro podporu dle bodu 2. a 3., pokud je podpora poskytnuta na stejnou jistinu podkladového úvěru. Kumulace je možná u různých úvěrů za podmínky, že celková částka úvěrů na příjemce nepřekročí stropy dle bodu 25/d nebo 27/d. Příjemce může souběžně využít několik opatření dle bodu 2., ovšem celková částka úvěrů na příjemce nesmí překročit stropy dle bodů 25/d a 25/e. Obdobně může příjemce souběžně využít několik opatření podle bodu 3., ovšem celková částka úvěrů na příjemce nesmí překročit stropy dle bodů 27/d a 27/e.
- dočasná opatření podpory podle DR lze kumulovat s podporou podle nařízení o podpoře *de minimis*¹² a podporou podle nařízení o blokových výjimkách¹³ při dodržení pravidel kumulace stanovených v těchto nařízeních

Reporting – povinnosti:

- informace dle přílohy III GBER zveřejnit pro každou jednotlivou podporu přesahující 100 000 EUR v rámci TAM/na souhrnných internetových stránkách věnovaných státní podpoře do 12 měsíců od poskytnutí podpory – neplatí pro podpory v bodu 9. a 10. V případě podpory podle bodu 11 musí dojít ke zveřejnění informace dle přílohy III GBER o každé jednotlivé rekapitalizaci v rámci TAM/na souhrnných internetových stránkách věnovaných státní podpoře do 3 měsíců od okamžiku rekapitalizace (uvádí se nominální hodnota rekapitalizace na příjemce).
- seznam režimů podle DR musí být předložen Komisi do 31. 12. 2020
- uchovat podrobné informace o každé jednotlivé podpoře po dobu 10 let od jejího poskytnutí

Pro další informace a konzultace k aplikaci Dočasného rámce a k předložení notifikace Evropské komisi prosím kontaktujte Úřad: posta@uohs.cz.

⁹ Ve smyslu přílohy I nařízení Komise (EU) č. 651/2014

¹⁰ Případně, pokud podporu na záchranu obdržely, v okamžiku poskytnutí podpory podle tohoto sdělení již splatily půjčku nebo ukončily záruku.

¹¹ Případně, pokud podporu na restrukturalizaci obdržely, v okamžiku poskytnutí podpory podle tohoto sdělení se na ně již neuplatňuje plán restrukturalizace.

¹² Nařízení č. 1407/2013, nařízení č. 1408/2013, nařízení č. 717/2014 a nařízení č. 360/2012

¹³ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, nařízení Komise (EU) č. 702/2014 a nařízení Komise (EU) č. 1388/2014